

Dødens “hvordan?” og opstandelsens “hvorfor!”

ved sognepræst Finn Ryneld

I USA har en læge og forsker i mange år arbejdet på et ganske særligt projekt. På strengt naturvidenskabeligt grundlag har han gennem minutiøse undersøgelser og utallige forsøg udforsket og klarlagt forskellige metoder til korsfæstelse. De påvirkninger, der opstår på alle dele af den menneskelige krop og hjerne er studeret nøje. Formålet er at bevidne, hvor raffineret og effektiv en henrettelsesmetode, der er tale om: At ingen overlever at være korsfæstet i længere tid. Et noget besynderligt projekt og en bizar interesse vil mange nok mene. Og skønt han bor i et land, som endnu benytter sig af dødsstraf, kan det næppe være udsigten til, at korsfæstelse skulle komme på tale i den forbindelse, der driver forskeren. Det er det da heller ikke! Ønsket er i stedet én gang for alle at tilbagevise alle påstande om, at Jesus ikke skulle have været rigtig død, da han blev lagt i graven, og at det var derfor han kunne genopstå. Den amerikanske læge vil så at sige levere et uangribeligt videnskabeligt forsvar for den kristne tro på Jesu død og opstandelse. For ham selv er der ingen tvivl. Han tror fuldt og fast, at evangelierne taler sandt. Netop derfor ønsker han at fjerne enhver forhindring for, at andre skal komme til den samme tro.

Selvom projektet således udspringer af de bedste intentioner, så må de fleste af os nok alligevel ryste lidt på hovedet. At påvise, de fleste dør af at blive korsfæstet, vil ikke nødvendigvis overbevise skeptikere om, at det også gjaldt Jesus. Ligesom det næppe vil blive betragtet som bevis for hans opstandelse.

I det hele taget er det formålsløst at ville diskutere spørgsmål, der vedrører troen på videnskabelige præmisser, alene af den grund, at naturvidenskaben ikke opererer med en forestilling om Gud. Hvad kun kan ske, hvor og når Gud griber direkte ind i verden, er ikke en sag for forstanden men en genstand for troen.

I kirken behøver vi derfor heller ikke lede efter beviser. Ganske vist er beretningen om Jesu død og opstandelse fortalt forskelligt af de fire evangelister, sådan som det er tilfældet med hele historien om ham. Og nok fremhæver de forskellige aspekter ved begivenheden. Men alle beretningerne udspringer hver på deres måde af troen på, at Jesus led døden på korset langfredag. Og at han påskedag stod op graven. Det er, hvad der skal forkyndes den dag i dag, såvel som dengang.

Hvis man har lyst, kan man da vælge at koncentrere sig om den grusomme mishandling og Vorherres smerter. Hvad også ofte er sket. Til det formål er der også eksempler og billeder nok fra vor egen tid til at anskueliggøre det. Sandt er det da også, at smerten og fornedrelsen aldrig må bagatelliseres eller bortforklares. De smerter Vorherre led var ægte og virkelige nok. Som et sandt menneske af kød og blod var han lige så sårbar og værgeløs som vi. Hans guddommelighed indebar ingen beskyttelse i den henseende. Og dog er det ikke lidelsen i sig selv, der er årsag til beretningen om hans korsdød. Ingen af evangelisterne svælger i de modbydelige detaljer. For dem er det i stedet vigtigt at slå fast, at med Jesu død var alt håb ude for dem, der havde fulgt ham.

Disciplene havde brændt alle broer bag sig for at følge Jesus i troen på, at Guds rige var nær. Og sammen med ham havde de oplevet de største øjeblikke i deres liv. Han havde indgydt dem håb og tro på fremtiden. Og han havde vist dem, at Guds lov ikke kan rummes i nok så mange tillæg til moseloven. At kærlighedens lov er den eneste lov, som har noget at sige i forhold til Gud. Få dage tidligere havde det tilmed set ud til endelig at blive til noget med det herlighedsrige, Jesus havde stillet dem i udsigt. Folkets hyldest og den berusende stemning under indtoget i Jerusalem

palmesøndag lovede godt. Og det fortsatte i de følgende dage, hvor Jesus gang på gang satte de skriftkloge på plads. Men med ét tog udviklingen en forkert retning: Under det, der skulle være turens højdepunkt - påskemåltidet skærtorsdag aften - gik det helt galt. Og med nattens hændelser og Jesu død langfredag var det hele pludselig forbi. Tilbage var kun den flove fornemmelse af at være blevet ført på vildspor af deres egne storhedsdrømme, den smertelige erfaring af deres eget forræderi, samt frygten for, hvilke konsekvenser henrettelsen af Jesus kunne få for dem selv. Forvirrede og slukørede stod de nu og vidste ikke rigtigt, hvad de skulle tro og mene, eller hvad de skulle stille op med sig selv.

Kun en enkelt forbyrder, der blev korsfæstet sammen med Jesus, og en romersk soldat, som tilmed var hedning, så tværs igennem lidelsen og fornedrelsen, at Jesus var uden skyld - at han var Guds søn. Men selv for dem sluttede historien dér.

Det samme ville være tilfældet for os, hvis ikke nogle kvinder havde fundet graven tom påskemorgen og var kommet til tro på, at Jesus var opstået fra de døde. Ja, vi havde formentlig aldrig hørt om ham, hvis ikke det var sket. Bestialske henrettelser på falsk grundlag har fundet sted til alle tider og gør det den dag i dag. Og vi kan ikke forholde os til al den uretfærdighed og ondskab, som findes i verden.

Men historien sluttede netop ikke med kors og grav. Med sin opstandelse påske-morgen viste Vorherre sig som herre over døden. At end ikke døden formåede at tage livet af hans kærlighed til mennesker. At møde svigt, forræderi, ondskab, mishandling, og drab med kærlighed og troskab var og er til alle tider Vorherres måde at forholde sig til mennesker på.

Lidelsen var nødvendig for, at slå det helt fast, Jesus var et menneske af kød og blod som os. Og hans død gjorde endegyldigt op med alle falske forestillinger om det rige, han forkyndte. Men først i opstandelsen blev det åbenbart klart, at han samtidig var ét med Gud. At hans magt og myndighed var af en anden verden end vor. Som den, der levede og døde som et menneske, har Jesus delt skæbne med os. Og som den, der brød dødens magt har han tilsagt os løftet om, at døden heller ikke skal få det sidste ord i forhold til os. Også hvad det angår skal vi dele skæbne med ham. Eller som det siges hos evangelisten Johannes: "Således elskede Gud verden, at han gav sin enbårne søn, for at enhver, som tror på ham, ikke skal fortabes, men have evigt liv".

Hvilken metode, der blev anvendt ved Jesu korsfæstelse, og hvordan døden indtraf, er således inderlig ligegyldig. Og spekulationer af den art kan overlades til dem, der finde fornøjelse i den slags. Det vidner blot om menneskers uhyggelige evne til at udtænke de mest grusomme måder at pine og dræbe hinanden på. En kreativitet, der nok kunne være en bedre sag værdig.

Vigtig er ikke hvordan Vorherre Jesus Kristus døde, men derimod, at han døde. Og at han gjorde det for, at døden ikke længere skal herske over os. Hverken mens vi er hér i live, eller engang, når livet er forbi. Budskabet om ham forkynder, at bag hver langfredags nat venter en påskemorgenrøde.

God påske!

Finn Ryneld.